

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-05

Ärendenummer IOFF-2025-00003

Handläggare

Christine Flood och Malin Hjalmarsson Maxvall

Telefon: 031 - 365 00 00

E-post: fornamn.efternamn@ioff.goteborg.se

Samrådsyttrande över ändring av översiktsplan för Göteborg

Förslag till beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och översänder det som nämndens eget yttrande till stadsbyggnadsnämnden.
2. Idrotts- och föreningsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Sammanfattning

Idrotts- och föreningsförvaltningen lämnar främst synpunkter på innehåll i planen som bidrar till att uppfylla visionen att göra Göteborg friskare och har koppling till förvaltningens uppdrag att för stadens invånare skapa goda förutsättningar för att kunna idrotta, ha en aktiv fritid och främja folkhälsan.

Förvaltningen är över lag positiv till de föreslagna förändringarna. Förvaltningen ser tre delar som avgörande för att få till en välbehövlig idrottslig utveckling i den förändrade planens olika delar. Dessa tre delar rör simhall inom Södra älvstranden, säkerställandet av mark för idrottsändamål i Södra Askim och att lyfta ridsportens rekreativa värden som en ytterligare grund för jordbruksmarken.

Förvaltningen ser att nämnden har en roll i arbetet med skyfallssäkring och att frågor kring kostnadsansvar behöver utvecklas. De föreslagna ändringarna gällande området mobilitet och transporter kan på sikt ge alla göteborgare och framför allt barn och unga förbättrade förutsättningar att transportera sig aktivt och hållbart.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Med fler invånare ökar behovet av idrottsanläggningar, miljöer för fysisk aktivitet och en aktiv fritid. Resurser behöver avsättas för att realisera de möjligheter som översiktsplanen ger. Investeringar i idrottsanläggningar behövs både för att bevara och utveckla de befintliga samt för att etablera fler.

Planens inriktning att förebygga och hantera skyfall bedöms kunna ge ekonomiska konsekvenser för nämnden beroende på hur kostnaderna för anläggningarna fördelas. Planeringsinriktningen om att minimera risk och omgivningspåverkan bedöms även påverka vilka underlagsmaterial som kan användas för bollplaner vilket kan ge ekonomiska konsekvenser.

Bedömning ur ekologisk dimension

Översiktsplanen bedöms ge förutsättningar för att stadens fysiska planering kan inverka positivt ur den ekologiska dimensionen. Ytterligare jordbruksmarker fredas, extremväder

och energilagring hanteras samtidigt som en inriktning i bostadsbebyggelsen är förtätning och tydlig satsning på koncentrerade omvandlingsområden.

Den förändrade översiktsplanens inriktning om stärkt styrning för ökat hållbart resande bedöms på sikt kunna ge effekt på folkhälsa och hur staden bör planera anläggningar för idrott och fysisk aktivitet.

Bedömning ur social dimension

Översiktsplanen ger det stora och långsiktiga perspektivet för stadens fysiska utveckling och bedöms således ha stor påverkan på den sociala dimensionen. Positiva värden för den sociala dimensionen kan dock först uppnås när planeringen införlivas och genomförs.

Planens innehåll kring mobilitet och infrastruktur bedöms på sikt kunna skapa bättre förutsättningar för barn och unga att transportera sig aktivt och hållbart. Utppekandet av jordbruksmark bedöms kunna gå hand i hand med rekreativa värden som ridanläggningar bidrar med.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för facklig samverkan.

Bilagor

Handlingen finns i sin helhet på [Förslag till ändring av översiktsplan för Göteborg](#)

Ärendet

Idrotts- och föreningsnämnden har fått ett förslag till ändring av Göteborgs översiktsplan på samråd. Nämnden ska yttra sig över ärendet senast den 25 mars 2025.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2022. Genom beslut om planeringsstrategin 2024 förklarades översiktsplanen fortsatt vara aktuell. Samtidigt konstaterades att vissa delar av översiktsplanen behövde ändras och att andra delar bör utgå. Syftet med ändringarna är dels att bättre spegla kommunens viljeinriktning för mark- och vattenanvändning, dels att öka tydligheten för efterföljande planering.

Översiktsplanen kan ändras för en viss del av kommunen eller genom ett tillägg för att tillgodose ett särskilt intresse. Processen för att ändra en översiktsplan är densamma som för att ta fram en ny. Göteborgs Stad arbetar med kontinuerlig översiktsplanering. Det innebär att ändringar av översiktsplanen kommer att arbetas in i den gällande översiktsplanen efter det att kommunfullmäktige har antagit ändringarna.

Vad omfattar ändringen?

Arbetet med ändring av översiktsplan för Göteborg grundar sig på ett antal olika beslut. Kommunfullmäktige gav i maj 2024 stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram förslag till ändring av översiktsplan för Göteborg i enlighet med godkänd planeringsstrategi. Detta uppdrag slogs samman med redan pågående arbeten med fördjupning och tillägg till översiktsplanen för att genomföra ändringen av översiktsplanen i en samlad process. Föreslagen ändring av översiktsplanen omfattar fördjupning av geografiska inriktningar för Södra älvstranden, Mölndalsåns dalgång samt för södra Askim. Vidare omfattar ändringen tematiska tillägg för

- Jordbruksmark och livsmedelsförsörjning
- Energiproduktion och energilagring
- Översvämningssrisker
- Samt delvis uppdatering av kapitlet om mobilitet och infrastruktur.

Förvaltningens bedömning

Idrotts- och föreningsförvaltningen lämnar främst synpunkter på innehåll i planen som bidrar till att uppfylla visionen att göra Göteborg friskare och har koppling till förvaltningens uppdrag att för stadens invånare skapa goda förutsättningar för att kunna idrotta, ha en aktiv fritid och främja folkhälsan. Förvaltningen är över lag positiv till de föreslagna förändringarna, samtidigt som förvaltningen ser framför allt tre utpekanden som avgörande för en idrottslig utveckling. Förvaltningen bedömer också att flera delar behöver utvecklas vidare till granskningsskedet för att de ska kunna gå att bedöma fullt ut.

Södra älvstranden

Förvaltningen ser positivt på den omvandling av Södra älvstranden som föreslås i översiktsplanen. Då förslaget är på en övergripande nivå i samrådsversionen är de konkreta konsekvenserna för förvaltningen svåra att bedöma. Förvaltningen önskar vara delaktig i det fortsatta arbetet.

För en omvandling av den storleken som föreslås krävs att området försörjs även med ytor för idrott. Enligt stadens styrande nyckeltal för verksamhetslokaler gäller 1–2

bollplaner respektive idrottshallar för en befolkning på 10 000 personer. Utöver idrottshallar och bollplaner finns även behov av andra aktivitetsytor för att skapa goda livsmiljöer för den kommande befolkningen i området. Idrottshallsetableringar bör samplaneras med tillkommande skolor i området.

Förvaltningen ser att Södra älvstranden är den geografi med den främsta möjligheten att realisera kommunfullmäktigeuppdraget om att etablera ett områdesbad i Majorna-Linné. Till granskningsskedet är det därför nödvändigt att yta säkerställs för att etablera en simhall inom området. Visar det sig att pågående detaljplanering för idrottshallar vid Jaegerdorffsmotet inte kan realiseras behöver även dessa behov omhändertas inom geografin.

Mölnålsdals dalgång

De ytor för idrott- och rekreation som utpekats inom området utgörs uteslutande av Liseberg. I övrigt saknas idrottsytor. En framtida, geografiskt oplacerad, bostadsnära park lyfts fram inom området. Förvaltningen ser att det är angeläget att denna park får möjlighet att breda ut sig och också innehålla inslag som möjliggör en aktiv fritid för närboende då ytor av sådan sort saknas i området idag.

Södra Askim

I sydväst finns idag ett betydelsefullt kluster av idrottsanläggningar kring Nygårdsskolan och Billdalsvallen. Området innehåller bollspelsytor, sporthall, ishall, beteshagar för ridsporten och klubblokaler och är det enda större och multifunktionella område som försörjer södra kommundelen idag. Hovås-Billdal IF (fotbollsförening) som har hela södra kommundelen som sitt upptagningsområde bedriver verksamhet i området. Den befolkningsutveckling som kommit efter att Sandåsområdet (tidigare benämning Nya Hovås) byggts ut har nu gett effekt och föreningen har vuxit kraftigt på kort tid. Sammantaget innebär detta att det råder en brist på bollplaner inom området för den befintliga verksamheten.

Tillsammans med ridsportens behov av utveckling ser förvaltningen att staden i sin långsiktiga utveckling behöver säkerställa mark för idrott i sydväst och på det område där det idag finns beteshagar för hästar och bollspelsytor intill Nygårdsskolan. Förvaltningen anser att Billdalsvallen ska pekas ut som ett befintligt område för idrott och rekreation i översiktsplanen. Områdets fortsatta nyttjande som idrottsområde är avgörande för att säkerställa att södra kommundelen även fortsatt är försörjt med idrottsytor.

Inom ramen för det planprogramarbete som ska inledas för Sandåsområdet bedömer förvaltningen att den fortsatta utvecklingen behöver innehålla miljöer för både spontanaktivitet och organiserad idrott.

Jordbruksmark och livsmedelsförsörjning

Förvaltningen ser positivt på utpekande av jordbruksmark som ligger över eller i nära anslutning till ridanläggningarna och ridvägar. Det är dock viktigt att ridanläggningar även fortsättningsvis också är utpekade som ytor för idrott och rekreation.

Förvaltningen anser att markändamål jordbruksmark samt idrott och rekreation bör kunna pekas ut för samma områden då jordbruksmarken även bör kunna göras utifrån ett rekreativt perspektiv. Inom kommunen finns jordbruksmark som idag används för hästverksamhet och den drivs av föreningar, privatpersoner eller som näringsverksamheter.

Förvaltningen föreslår ett rekreativt perspektiv kring markanvändningen för jordbruksmark utifrån målsättningar i idrottsprogrammet. Ytor för ridsporten är en stor utmaning för staden och flera ytor är idag föremål för annan utveckling vilket ger stora utmaningar för ridsporten. I översiktsplanen behöver möjligheten för ridsporten att kunna fortsätta finnas kvar och utvecklas särskilt värnas. I detta ingår även att säkerställa ridvägarna runt anläggningarna.

Förvaltningen bedömer att om staden väljer att värdera och peka ut jordbruksmarken utifrån även ett rekreativt perspektiv skulle detta kunna vara en pusselbit för säkra mark och ytor för ridsporten. Förutom det rekreativa värdet hästverksamheten bidrar med i form av folkhälsa, fritidssysselsättning och idrott finns det även en hästnäring som är betydelsefull eftersom den skapar arbetstillfällen och bidrar med evenemang till staden.

I gällande översiktsplanen finns det ett antal utpekanden om utredningsområden för blandad stadsbebyggelse som påverkar tre av ridanläggningarna, Torslanda ridklubb, Clarebergs ridklubb och Storås ridklubb. Detta behöver i sig inte innebära att ridverksamheten inte kan vara kvar, men det är inte heller att likställa med att det är säkerställt att den kan vara kvar. För anläggningarna innebär utpekandet av utredningsområde för blandad stadsbebyggelse utmaningar för såväl kort som långsiktig utveckling samt att arrendena kan påverkas med följden att bidragsgivning till föreningarna blir svår. Förvaltningen anser att avgränsningen för utredningsområdena bör förändras så att ridanläggningarna inte ingår i dessa.

Förvaltningen anser att Lärjedalens golfbana även fortsättningsvis ska markeras som yta för rekreation och idrott och inte förändras till enbart jordbruksmark. Det är positivt att områden i Säve är utpekade som jordbruksmark om detta också skapar bättre förutsättningar för ridsporten i området.

Förvaltningen anser också att staden bör ha en planeringsinriktning om samexistens för ridsporten både i förhållande till bebyggelse- och näringslivsutveckling.

Energiproduktion och energilagring

Förvaltningen anser att markanvändning för batterilagring som påverkar ridvägar på Hisingen bör förändras.

Förvaltningen önskar även lyfta fram behovet av att beakta idrottsytor för motorsport och ridverksamhet som finns i nära anslutning till det stora utredningsområdet för energi som pekas ut på Hisingen.

Klimatanpassning

Förvaltningen ser att nämnden har en viktig roll för att skyfallsmängder och risker ska kunna hanteras. Förvaltningen upplever att det i nuläget finns oklara ansvarsförhållanden kopplat till investeringar. Det är viktigt att arbeta vidare med skyfallshanteringsfrågorna så att de kan realiseras i praktiken och att kostnadsfrågan klargörs.

Mobilitet och infrastruktur

Förvaltningen ser positivt på den tydligare styrningen för hållbart resande eftersom mer tillgänglig infrastruktur som bidrar till ett hållbart resande ökar möjligheterna för stärkt folkhälsa. Förvaltningen ser att inom idrottsområdet går det även bidra med hållbarhet kopplat till transporter utifrån ett strategiskt anläggningsperspektiv samt att det går arbeta med påverkansåtgärder hos våra målgrupper.

Hållbarhetsbedömning

Förvaltningen lyfter enligt ovan fram behovet av aktivitetsmiljöer och platser för idrott i den fortsatta utvecklingen av Sandås. Förvaltningen anser inte att det fungerande vardagslivet och sociala hållbarhet som eftersträvas i Sandås kommer nås utan att det finns med miljöer för fysisk aktivitet och idrott i den fortsatta utvecklingen.

Övrigt

Översiktsplanen innehåller också förändringar gällande riksintressen och ett borttaget järnvägsreservat. Förvaltningen har inga synpunkter på dessa områden.

Johan Sävhave

Ann-Charlotte Hellman

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef fastighet & stadsutveckling